MÖLNDALSÅNS VATTENRÅD

Härryda kommun
Samhällsbyggnad
435 80 MÖLNLYCKE

Göteborg den 17 mars 2023

Mölndalsåns vattenråds yttrande över ”Samråd – Förslag till ny översiktsplan, Härryda kommun” Dnr: 2017KS1014

Mölndalsåns vattenråd (se bilaga) verkar för att vattnet inom Mölndalsåns avrinningsområde uppnår och håller en god ekologisk och kemisk status enligt EU:s ramdirektiv för vatten. Vattenrådet väljer därför att framföra sina synpunkter gällande samrådet för rubricerad översiktsplan.

Då Härryda kommun är part i ärendet har vattenrådets representanter från kommunen valt att inte delta i yttrandet.

Bakgrund
Härryda kommun har tagit fram ett förslag till ny översiktsplan. Översiktsplanen redovisar på en övergripande nivå var och hur utveckling och bevarande av naturområden, företags- och industrimark, vägar och bostäder föreslås ske på lång sikt.

Förslaget är helt digitalt och finns tillgängligt på kommunens hemsida www.harryda.se/nyoversiktsplan

Vattenrådets synpunkter
Mölndalsåns Vattenråd väljer främst att framföra ett antal övergripande synpunkter som det är viktigt att beakta i översiktsplanen eftersom Mölndalsåns avrinningsområde utgör en viktig del av Härryda kommuns yta och att Mölndalsån har och kommer att ha stor betydelse som naturtillgång ur många aspekter – inte minst ur vattenförsörjningssynpunkt i regionen.

Vattenrådet anser att **vattenfrågorna** - i vid bemärkelse – i förslaget till översiktsplan inte fått den uppmärksamhet som de bör bl a utgående från vattendirektivets krav och de miljökvalitetsnormer som finns beslutade av vattenmyndigheten.

Det är angeläget att arbeta med ett så naturligt flöde som möjligt så att kommunens vatten blir en tillgång både för människor och biologisk mångfald. Kommunen bör tydligare lyfta vatten som en tillgång i planeringen.

MÖLNDALSÅNS VATTENRÅD

c/o Göteborgsregionens kommunalförbund
Besök Anders Personsgatan 8 | Post Box 5073, 402 22 Göteborg
Tel 031-335 50 00 | Fax 031-335 51 17
www.vattenradivast.se/molndalsans-vattenrad

Vatten bör än tydligare hanteras som en viktig mellankommunal fråga avseende planering, planläggning och andra ärenden enligt PBL där avrinningsområden delas mellan flera kommuner. Vattenrådet bistår gärna i ett tidigt planeringsskede med sin samlade kompetens vid planering som påverkar vatten.

Kommunen har en skyldighet att arbeta för att miljökvalitetsnormerna (MKN) för vatten uppnås. Det är därför viktigt att inte ”bygga fast sig” i strukturer som motverkar och försvårar detta. Det står mycket lite om MKN för vatten i själva ÖP:n. Det som nämns är problem med försurning, miljögifter och vandringshinder. Även övergödning och fysisk påverkan (hydromorfologi) bör nämnas. Båda dessa faktorer är viktiga (även för vissa ytvatten i Härryda).

Det framgår (framförallt i Miljökonsekvensbeskrivningen (MKB:n)) att vattenmiljön kan påverkas och att åtgärder behöver vidtas för att förslag i ÖP:n inte ska leda till negativ påverkan på vattenstatus (och att möjligheter att nå MKN för vatten inte kan nås). Det saknas dock hur åtgärder ska vidtas och markanvändning ska anpassas för att ge möjligheter för åtgärdsarbete med syfte att förbättra status där vattenförekomsterna i nuläget inte uppnår beslutade MKN för ”God ekologisk och kemisk status”.

Planen bör betona att vattnet utgör grunden för allt liv och all verksamhet inom kommunen. Det är av avgörande betydelse för kommunens invånare, verksamheter och funktioner. Planen bör även innehålla en målsättning att man skall ge plats för vattnet, dess kretslopp, ekologiska funktioner och vattnets betydelse för biologisk mångfald och inlagring av kol.

I MKB:n nämns Finnsjön och Västra Nedsjön som ytvattentäkter i kommunen. Då det sedan 2022-12-20 finns ett beslutat vattenskyddsområde med vattenskyddsföreskrifter för den nedströms liggande Rådasjön som också är utpekad som riksintresse för vattenförsörjningen, anser vattenrådet att det bör tydliggöras att hänsyn ska tas även för denna sjö, som är av regionalt intresse för vattenförsörjningen, då Rådasjön är huvudvattentäkt för Mölndal och används som reserv för Göteborg. Planen får inte riskera att påverka vattenkvaliteten i Mölndalsåsystemet och möjligheten att ta vatten för vattenförsörjning negativt.

Vattenrådet vill betona att sötvatten är en viktig resurs som man bör hushålla med då det bidrar med ekosystemtjänster både för dricksvattenproduktion, biologisk mångfald, klimatanpassning och rekreation. Man kan t ex ta hand om dagvatten och använda för bevattning. Ett annat förslag är att anlägga sötvattensreservoarer som fylls med vatten när det finns gott om det så att det senare blir möjligt att använda det som t ex råvatten vid torka.

Att dagvatten i första hand bör omhändertas lokalt och renas nära källan och den naturliga vattenbalansen i möjligaste mån ska bibehållas nämns i planen liksom att gröna områden är viktiga i vår stadsmiljö då grönstrukturen erbjuder många ekosystemtjänster. Dessa ekosystemtjänster kan vara att öka den sociala sammanhållningen och bidra till ökad fysisk aktivitet samt bidra till att minska mängden dagvatten i samhället och fungerar som dagvattenrenare. Vattenrådet anser dock att

vikten av att man skyddar svämplanen bredvid vattendrag och sjöar förtydligas då de är viktiga för minskning av negativa effekter vid kraftiga regn.

Ett förändrat klimat kommer inte bara att medföra mer och häftigare regn utan även perioder av varmare väder. Vatten helst med skuggande träd längs kanten påverkar det lokala klimatet positivt och ger svalka vilket gör det viktigt att behålla. Park vid vatten är en stor tillgång för de boende i Härryda.

I handlingarna nämns att kommunens deltagande i vattenråd och vattenvårdsförbund är viktigt. Det tycker vattenrådet är bra!

<u>Vattenrådet vill trycka på att planarbetet bör utgå från:</u>

- Försiktighetsprincipen
  och ett återställande- och bevarandeperspektiv
- Inga stora landskapsomvandlande exploateringar

<u>Det är viktigt att bevara:</u>

- Vattendrag och bäckar med breda kantzoner
- Våtmarker med omgivande vegetationszoner

<u>Återställ:</u>

- Våtmarker
- Vattendrag och bäckar
- Svämplan
- Kontaktlänkar
- Vandringsvägar
- Natur- och grönytor inne i stadsmiljöer

<u>Övrigt:</u>

En kommunal vattenskyddsplan kopplat till vattenvård och vattenförvaltning bör tas fram.

Ny naturvårdsplan saknas

Några detaljerade synpunkter:

- Vattenskyddsområdet för Rådasjön är fel i kartan.
- Det anges i Ortsstudie Mölnlycke att Rådasjön idag utgör recipient för Mölndals stad och är reservvattentäkt för Göteborg. Vattenrådet antar att det syftas på att Rådasjön är ordinarie råvattentäkt till Mölndal stad inte recipient.
- Förbränningsmotorer i båtar nämns som ett av flera problem med buller. I Rådasjön kommer det vara förbjudet från 2025 genom vattenskyddsområdesföreskrifterna.
- Naturreservat Hårsjön-Rambo mosse är beslutat mars 2022, men överklagat.

- MKB kap 4.5. Texten i inledningen är delvis fel och bör ses över. Det finns nya beslut från Vattenmyndigheten (dec 2021), så målår avseende MKN har ändrats. Det är även delvis fel begrepp och sammanblandat avseende ytvatten och grundvatten.

Vattenrådets roll

Avslutningsvis framhålls att Mölndalsåns Vattenråd önskar bli delaktiga, helst i ett tidigt skede, i diskussioner om de planer som berör Mölndalsån.

För Mölndalsåns vattenråd

/ Monica Dahlberg
sekr.

Bilaga

Representanter i Mölndalsåns vattenråd

Kommun/Organisation	Ledamöter	Ersättare
Bollebygds kommun	Peter Krahl Rydberg (MP)	Sören Rasmussen (SD)
	Matilda Lindström	Gunilla Kock-Hansson
Härryda kommun	Bengt Johansson (M) Ordf.	Erik Lagerström (L)
	Emma Nevander (tjl.)	Thomas Hammarlund
Mölndals stad	Bernt A Runberg (S) Vice ordf	My Högfeldt (MP)
	Ann Rane	Kristina Bodin
Göteborgs Stad	Beslutas 2023-03-21 (Pol.)	Beslutas 2023-03-21 (Pol.)
	Inger Kjellberg, Kretslopp & vatten	Lena Blom, Kretslopp & vatten
Lerums kommun	Olle Adolfsson (S)	Lars Gustafsson (C)
	Axel Lindqvist	Vakant
Mölndals Kvarnby	Leif-Henrik Andersson	Thomas Ericsson
Mölndalsåns fiskeråd	Jack Olsson	Torbjörn Löfgren
Sportfiskarna	Niklas Wengström	
Lantbrukarnas riksförbund (LRF)	Lilian Samuelsson	Anders Olsson
Södra Skogsägarna	Jonas Johansson.	Bertil Svensson
Naturskyddsföreningen	Michael Nilsson	Leif Lithander
Göteborgsregionen (GR) / Göta älvs vattenvårdsförbund	Monica Dahlberg, sekr.	